

Marie Curie (1867 – 1934)

Tác Giả: Saigon Echo s u t m
Thứ Hai, 08 Tháng 11 Năm 2010 11:46

Marie Curie (Maria Skłodowska-Curie; 7 tháng 11, 1867 – 4 tháng 7, 1934) là m t nhà hóa h c ng i Pháp g c Ba Lan và m t ng i đi đ u trong ngành tia X đã hai l n nh n gi i Nobel (V t lý năm 1903 và Hóa h c năm 1911).

Marie Curie

Marie Skłodowska–Curie

Sinh 7 tháng 11, 1867

Warsaw, Vistula, Đ qu c Nga

M t 4 tháng 7, 1934 (66 tu i)

Passy, Pháp

Qu c gia Ba Lan, Pháp

Ngành V t lí, Hoá h c

H c tr ng University of Paris

ESPCI

Ng i h ng đ n lu n án t n sĩ

Henri Becquerel

Các sinh viên n i t ng André-Louis Debierne

Óscar Moreno

Marguerite Catherine Perey

Marie Curie (1867 – 1934)

Tác Giả: Saigon Echo s&#u t&#m
Thứ Hai, 08 Tháng 11 Năm 2010 11:46

N&#i t&#ng vì Ph&#ng x&# , polonium, radi

G&#i th&#ng Nobel V&#t lý (1903)

Davy Medal (1903)

Matteucci Medal (1904)

Nobel Hóa h&#c (1911)

Ghi chú

Ng&#&#i ph&# n&# duy nh&#t đ&#c trao 2 Gi&#i Nobel trong hai lĩnh v&#c khác nhau .

&#&# Marie Skłodowska–Curie

Marie Curie (Maria Skłodowska-Curie; 7 tháng 11, 1867 – 4 tháng 7, 1934) là m&#t nhà hóa h&#c ng&#&#i Pháp g&#c Ba Lan và m&#t ng&#&#i đ&#u trong ngành tia X đã hai l&#n nh&#n gi&#i Nobel (V&#t lý năm 1903 và Hóa h&#c năm 1911). Bà đã thành l&#p Vi&#n Curie &# Paris và Warszawa.

Th&#i niên thi&#u &# Ba Lan

Marie Curie sinh ra &# th&# đô Warszawa, Ba Lan trong th&#i kì Nga chi&#m đóng Ba Lan. Tr&#&#c khi k&#t hôn, bà mang h&# cha là Skłodowska. Marie bi&#t đ&#c lúc ch&# có 4 tu&#i, lúc nào cũng đ&#ng đ&#u l&#p và có r&#t nhi&#u thành tích xu&#t s&#c và h&#c gi&#i nhi&#u môn.

Nh&#ng Marie ch&#ng th&#y vui vì, th&#i đó, ng&#&#i Ba Lan b&# c&#m đ&#c, vi&#t ti&#ng Ba Lan và ph&#i tuân th&# theo các lu&#t l&# c&#a Nga. H&#n n&#a, b&# c&#a Marie b&# đ&#i vi&#c, gia đình ph&#i chuy&#n đ&#n m&#t khu t&#p th&#. Ch&# c&# c&#a Marie, Sophie, qua đ&#i vì b&#nh th&#&#ng hàn. Sau đó, m&# c&#a Marie cũng qua đ&#i vì b&#nh ph&#i, lúc này, Marie ch&# m&#i có 11 tu&#i.

Marie c&# g&#ng h&#c th&#t t&#t, nhi&#u lúc, Marie còn quên c&# ăn, c&# ng&#. Ít lâu sau, Marie đ&# th&# khoa, nh&#ng do không có ti&#n, Marie ph&#i đi làm gia s&# đ&# có ti&#n đi h&#c. Nh&#ng cô đã b&# l&#i t&#t c&# đ&# ch&# gái th&# ba, Bronisława Skłodowska, đ&#&#c vào Đ&#i h&#c Y &# Paris.

Đ&#n Paris

Marie ti&#p t&#c đi ki&#m ti&#n và cu&#i cùng cũng đ&#n Paris nh&# mong &#&#c c&#a mình. &# đó, cô h&#c r&#t nhi&#u môn &# tr&#&#ng Sorbonne, và cô cũng m&#&#n r&#t nhi&#u sách t&# th&# vi&#n đ&# h&#c th&#u đ&#m. Do h&#c nhi&#u, Marie b&# suy nh&#&#c th&#n kinh m&#t năm. Th&#i đó, ph&# n&# luôn b&# coi th&#&#ng cho nên Marie c&# g&#ng h&#c nhi&#u. Và thành công đã đ&#n v&#i cô: Marie đ&# đ&#u tr&#&#ng Sorbonne và

Marie Curie (1867 – 1934)

Tác Giả: Saigon Echo s&#u t&#m
Thứ Hai, 08 Tháng 11 Năm 2010 11:46

---

trở thành công nhân. Sau đó, Marie vào thăm quê mẹ tám đời thăm cha. Rồi Marie lên đi học ở trường Sorbonne.

Pierre Curie

Ảnh Pierre Curie Ảnh Marie và Pierre Curie

Marie đã được gặp Pierre Curie, một nhà khoa học thiên tài. Marie rất vui khi được gặp Pierre, tuy nhiên, Pierre cũng có quan điểm là phụ nữ không thể trở thành nhà khoa học. Nhưng sau một thời gian, Pierre phát hiện ra, ai cũng có thể trở thành nhà khoa học và đã ngộ lòng tình thắm lãng mạn đến với Marie. Lúc đó, Marie còn sống ở quê hương Ba Lan của mình, nơi cha của mình và gia đình còn ở Ba Lan... Nhưng sau đó, Marie chấp thuận lòng yêu của Pierre và, tên Marie Skłodowska, Marie được đổi thành Marie Curie.

Những phát hiện mới

Marie và Pierre cùng nhau nghiên cứu các vật chất phóng xạ, được biết là quặng urani uraninit, có tính chất kỳ lạ là phóng xạ hơn chất urani được chiết ra. Đến năm 1898 họ đã có giả thiết hợp lý: uraninit có một chất phóng xạ hơn urani; ngày 26 tháng 12 Marie Curie tuyên bố sự hiện hữu của chất này.

Sau nhiều năm nghiên cứu họ đã tinh chế vài tấn uraninit, ngày càng tập trung các phần phóng xạ, và cuối cùng tách ra được một chất muối clorua (radium chloride) và hai nguyên tố mới. Nguyên tố thứ nhất họ đặt tên là Sau khi tiên sư Henri Becquerel phát hiện ra urani có tính phóng xạ (phát sáng), Marie thử làm thí nghiệm và phát hiện ra có một nguyên tố nữa có tính phóng xạ mạnh hơn của urani. Pierre và Marie quyết tìm ra nguyên tố này bằng cách phân tích khoáng vật pitchblend (có chứa urani). Sau khi làm thí nghiệm nhiều lần, ngoài nguyên tố phóng xạ trên còn có một nguyên tố nữa mà Marie phát hiện ra là polonium theo tên quê hương của Marie (Pologne theo tiếng Pháp, Polska theo tiếng Ba Lan), và nguyên tố kia tên radi vì khả năng phóng xạ của nó (radiation).

Tuy nhiên, lúc đầu công bố, do lượng radi trong pitchblend quá nhỏ nên Pierre và Marie chưa thể lọc ra được, vì thế radi không được công nhận. Sau đó, Pierre và Marie quyết định nhấc radi ra khỏi pitchblend, và trong tám tấn pitchblend thì chỉ có một gram radi thôi. Vì thế, radium rất

Marie Curie (1867 – 1934)

Tác Giả: Saigon Echo säu täm
Thứ Hai, 08 Tháng 11 Năm 2010 11:46

đät và quý.

Năm 1903 bà đä cänhän giäi Nobel vät lý cùng väi chäng Pierre Curie và Henri Becquerel cho các nghiên cäu vä bäc xä. Bà là ngängäi phän đäu tiên nhän giäi này.

Tám năm sau, bà nhän giäi Nobel hóa häc trong năm 1911 cho viäc khám phá ra hai nguyên tä hóa häc radium và polonium. Bà cä ý không läy bäng sáng chä tiän trình tách radium, mà đä các nhà nghiên cäu tä do sä đäng nó.

Bà là ngängäi đäu tiên đät, hay chia cùng ngängäi khác, hai giäi Nobel. Bà là mät trong hai ngängäi duy nhät đät hai giäi Nobel trong hai lĩnh väc khác nhau (ngängäi kia là Linus Pauling).

Sau khi chäng bà qua đäi, đä luän đän thäi bà có mät cuäc tình väi nhà vät lý Paul Langevin, mät ngängäi đã có vä và bä vä, gây ra mät cuäc xì căng đän. Tuy bà là mät nhà bác häc đä cä coi träng täi Pháp, đä luän Pháp có phän bài ngoäi vì bà là mät ngängäi näc ngoäi, tä mät näi ít ngängäi biät đän (lúc äy Ba Lan là mät phän cäa Nga) và có nhiäu ngängäi gäc Do Thái (Marie là mät ngängäi vä thän län lên trong mät gia đänh Công giáo, nhäng viäc đó không änh häng đän đä luän). Hän näa, Pháp lúc đó häy còn rung đäng vä vä Dreyfus. Đäu ngäu nhiên là sau này cháu trai cäa Paul Langevin là Michel đã kät hôn väi cháu gái cäa Marie Curie là Häläne Langevin-Joliot.

Tä tiän 20000zł cäa Ba Lan năm 1989

Trong Đä nhät thä chiän, bà vän đäng đä có các máy chäp tia X di đäng đä có thä đäu trä các thäng binh. Nhäng máy này đä cä cung cäp läc tä xä khí radium, mät khí không màu, phóng xä tä radium, sau này đä cänhän ra là radon. Marie đã läy khí này tä radium bà đã tinh chä. Ngay sau khi chiän tranh bät đäu, bà đã bán giäi Nobel làm bäng vàng cäa mình và cäa chäng đä giúp trong nä läc chiän tranh.

Năm 1921, bà đã đän Hoa Kä đä gây quä trong cuäc nghiên cäu radium. Bà đä cä đón tiäp näng häu.

Trong nhäng năm cuäi cùng, bà thät väng vì nhiäu nhà thuäc và ngängäi làm mä dung đã không thän träng khi dùng các vät chät phóng xä.

Bà qua đäi gän Sallanches, Pháp trong năm 1934 vì ung thä bäch cäu, chäc chän là vì bà đã tiäp xúc väi mät sä läng bäc xä quá cao trong các nghiên cäu.

Con gái län nhät cäa bà, Iräne Joliot-Curie, cũng đä cä trao mät giäi Nobel hóa häc trong năm 1935, mät năm sau khi Marie Curie qua đäi. Con gái út cäa bà, Eve Curie, viät mät cuän tiäu sä vä Marie sau cái chät cäa mä mình.

